

ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ & ΙΟΝΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

Δ' τάξη - 99ο Δημ. Σχολείο

Ονοματεπώνυμο:.....

1 Δωδεκάνησα

2 Νησιά Ανατολικού Αιγαίου

3 Κυκλάδες

4 Σποράδες

5 Επτάνησα

6. Νησιά Αργοσαρωνικού

Μάθημα 1ο: Νησιωτική Ελλάδα και νησιωτικά συμπλέγματα

✓ Η Ελλάδα είναι ηπειρωτική και νησιωτική χώρα. Χωρίζεται σε 9 γεωγραφικά διαμερίσματα.

A) Η ηπειρωτική Ελλάδα (που είναι κολλημένη στην Ευρώπη) χωρίζεται σε 6 γεωγραφικά διαμερίσματα:

Πελοπόννησος, Στερεά Ελλάδα, Θεσσαλία, Ήπειρος, Μακεδονία, Θράκη

B) Η νησιωτική Ελλάδα χωρίζεται σε **3** γεωγραφικά διαμερίσματα :

Νησιά Αιγαίου Πελάγους, Νησιά Ιονίου Πελάγους, Κρήτη

❷ Η νησιωτική Ελλάδα χωρίζεται σε **νησιωτικά συμπλέγματα**, δηλαδή **ομάδες-«παρεούλες»** μικρών ή μεγάλων νησιών που υπάρχουν στα πελάγη της.

- Η Ελλάδα έχει πάνω από **2.000 νησιά** και μικρές νησίδες (το 1/5 της χώρας). Τα πιο πολλά από αυτά βρίσκονται στο Αιγαίο. Το έδαφός τους είναι γενικά **ορεινό**, όπως και της ηπειρωτικής Ελλάδας.

ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ		ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΑ
Νησιά Αιγαίου	⇒	Κυκλάδες, Δωδεκάνησα, Σποράδες, Νησιά Ανατολικού Αιγαίου και του Αργοσαρωνικού
Νησιά Ιονίου	⇒	
		Επτάνησα

Προφορικές ερωτήσεις:

1. Τι μάθαμε για τα **γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας**;
2. Πόσα και ποια διαμερίσματα έχει η ηπειρωτική Ελλάδα;
3. Πόσα και ποια διαμερίσματα έχει η νησιωτική Ελλάδα;
4. Τι ονομάζουμε **νησιωτικά συμπλέγματα**;
5. Ποια νησιωτικά συμπλέγματα έχει το Αιγαίο;
6. Ποια νησιωτικά συμπλέγματα έχει το Ιόνιο;

✍Γραπτή δραστηριότητα: Γράψε τα νησιωτικά συμπλέγματα που δείχνουν οι αριθμοί:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Μάθημα 2ο:

α) Τα Νησιά του Αιγαίου – γενικά

- Τα νησιά του Αιγαίου χωρίζονται σε 5 νομούς:

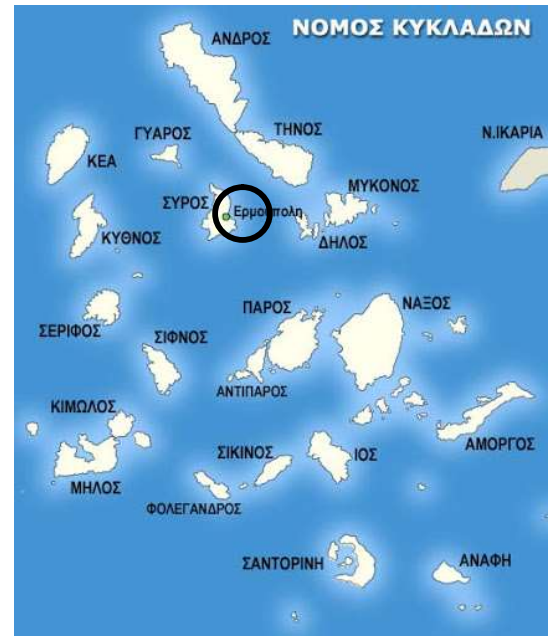
ΝΟΜΟΙ	ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ
1. Ν. Κυκλάδων (33 κατοικημένα)	Ερμούπολη (στη Σύρο)
2. Ν. Δωδεκανήσων (27 νησιά)	Ρόδος (στη Ρόδο)
3. Ν. Λέσβου (Λέσβος, Λήμνος, Άγιος Ευστράτιος)	Μυτιλήνη (στη Λέσβο)
4. Ν. Σάμου (Σάμος, Ικαρία, Φούρνοι)	Σάμος (στη Σάμο)
5. Ν. Χίου (Χίος, Οινούσσες, Ψαρά, Αντίψαρα)	Χίο (στη Χίο)

β) Οι Κυκλάδες

- Οι Κυκλάδες είναι μια ομάδα **33** (κατοικημένων) **νησιών**. Ονομάστηκαν έτσι, γιατί σχηματίζουν **κύκλο γύρω απ' το νησί της Δήλου**, που ήταν το ιερό νησί των αρχαίων Ελλήνων και ταμείο της Αθηναϊκής συμμαχίας. Το μεγαλύτερο νησί είναι η Νάξος.

Νησιά των Κυκλάδων (τα πιο σημαντικά)	Άνδρος, Νάξος , Πάρος, Αντίπαρος, Σύρος, Τήνος, Μύκονος, Δήλος, Κύθνος, Τζια ή Κέα, Μήλος, Σαντορίνη ή Θήρα, Σίφνος, Σέριφος, Σίκινος κ.ά.
---	---

- Η πρωτεύουσα των Κυκλάδων είναι η **Ερμούπολη** και βρίσκεται σ' ένα μικρό νησάκι τους, τη **Σύρο**. Η Ερμούπολη είναι μια πανέμορφη πόλη με υπέροχα αρχοντικά.

 Γραπτή δραστηριότητα: Γράψε τα 6 μεγαλύτερα νησιά των Κυκλάδων που βλέπεις στον παραπάνω χάρτη:

1.	2.	3.
4.	5.	6.

γ) Τα νησιά του Αργοσαρωνικού

- Βρίσκονται στον Σαρωνικό κόλπο, ανάμεσα στον Ν. Αττικής (Στερεά Ελλάδα) και στον Ν. Αργολίδας (Πελοπόννησος). Ανήκουν στον **Ν. Αττικής**.
- Τα σημαντικότερα είναι: η **Σαλαμίνα**, η **Αίγινα**, το **Αγκίστρι**, ο **Πόρος**, οι **Σπέτσες** και η **Ύδρα**.

Μάθημα 3ο: Τα Δωδεκάνησα

- Τα **Δωδεκάνησα** (τα) ονομάζεται το σύνολο των νησιών και νησίδων, που βρίσκονται στο **νοτιοανατολικό Αιγαίο**, ανάμεσα στη **Σάμο**, την **Κρήτη** και τα **μικρασιατικά** παράλια.
- Τα Δωδεκάνησα αποτελούνται από πολλά νησιά. Τον Οκτώβριο του 2006 τα κατοικημένα νησιά και νησίδες της Δωδεκανήσου ήταν στο σύνολο **27**.
- **Πρωτεύουσά** τους η **Ρόδος**, που βρίσκεται στο μεγαλύτερο νησί, τη Ρόδο.

 Γραπτή δραστηριότητα: Γράψε τα

σημαντικότερα νησιά στη σωστή θέση με τη βοήθεια του χάρτη σου:

Μάθημα 4ο:

α) Τα Νησιά Βόρειου και Ανατολικού Αιγαίου

- Τα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου βρίσκονται βορειοανατολικά στο Αιγαίο, βορειότερα απ' τα Δωδεκάνησα, κοντά στα μικρασιατικά παράλια.
- Στα Νησιά του Β.Α. Αιγαίου ανήκουν γεωγραφικά και τα νησιά **Θάσος** και **Σαμοθράκη** (τα οποία ανήκουν στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης) και τα νησιά **Ίμβρος**, **Τένεδος** τα οποία ανήκουν στην **Τουρκία**.

🗺️ Χωρίζονται σε 3 νομούς:

1. **Νομός Λέσβου με πρωτεύουσα τη Μυτιλήνη** (σ' αυτόν ανήκουν: Λέσθος, Λήμνος, Άγιος Ευστράτιος).
2. **Νομός Σάμου με πρωτεύουσα τη Σάμο** (σ' αυτόν ανήκουν: Σάμος, Ικαρία, Φούρνοι).
3. **Νομός Χίου με πρωτεύουσα τη Χίο** (σ' αυτόν ανήκουν: Χίος, Οινούσσες, Ψαρά, Αντίψαρα).

✍️ **Γραπτή δραστηριότητα:** Γράψε τα νησιά του Β.Α. Αιγαίου στον παρακάτω χάρτη με τη βοήθεια του Άτλαντά σου.

β) Οι Σποράδες ανήκουν διοικητικά:

- Η Σκύρος στον Ν. Ευβοίας
- Τα άλλα νησιά: η Σκιάθος, η Σκόπελος, η Αλόνησος και η Περιστέρα ανήκουν στον Ν. Μαγνησίας.

✍ Γραπτές δραστηριότητες:

1. Γράψε τους 3 νομούς των νησιών του Β.Α. Αιγαίου, τις πρωτεύουσές τους και τα κυριότερα νησιά του κάθε νομού:

1. Νομός..... με πρωτεύουσα τη..... Σ' αυτόν ανήκουν τα νησιά:.....
2. Νομός..... με πρωτεύουσα τη..... Σ' αυτόν ανήκουν τα νησιά:.....
3. Νομός..... με πρωτεύουσα τη..... Σ' αυτόν ανήκουν τα νησιά:.....

2. Κοίτα τα σχετικά έντυπα και βάλε τα ακόλουθα νησιά στο νησιωτικό σύμπλεγμα που ανήκουν:

*Πάρος, Ρόδος, Σκιάθος, Κως, Νάξος, Κάσος, Αλόνησος, Λέσβος, Σκύρος, Λήμνος,
Μύκονος, Σάμος, Σαντορίνη, Σκόπελος, Κάρπαθος, Χίος*

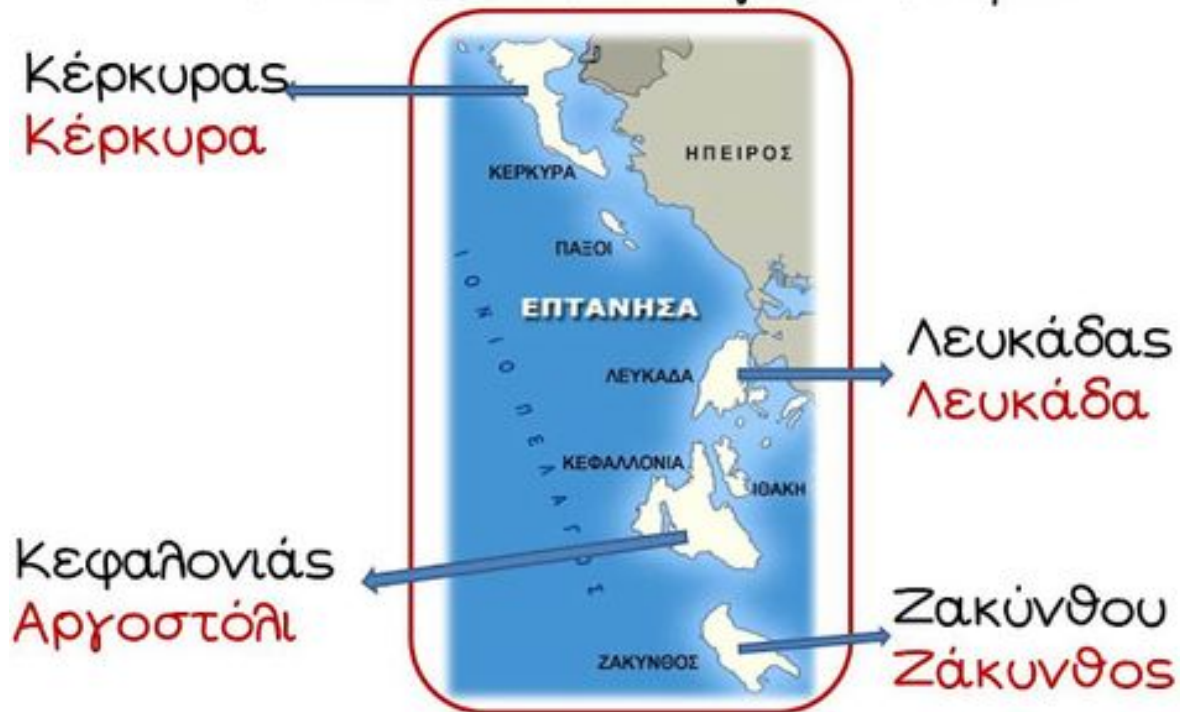
Κυκλάδες	Σποράδες	Δωδεκάνησα	Νησιά Β.Α. Αιγαίου
.....			
.....			
.....			
.....			

Μάθημα 5ο: Τα Επτάνησα

- Τα **Επτάνησα** αποτελούν ένα σύμπλεγμα επτά κυρίων νησιών και αρκετών μικρότερων που βρίσκεται στο Ιόνιο Πέλαγος.
- Τα επτά κύρια νησιά είναι, με σειρά μεγέθους: η Κεφαλονιά, η Κέρκυρα, η Ζάκυνθος, η Λευκάδα, τα Κύθηρα, η Ιθάκη και οι Παξοί.
- Το νησιωτικό σύμπλεγμα των **Επτανήσων** περιλαμβάνει και κάποια μικρότερα νησιά όπως τα Αντικύθηρα, τους Αντίπαξους, το την Ερεϊκούσσα, τον Κάλαμο, τον Καλόγηρο, το Καρλονήσι, τον Καστό, το Μαθράκι, τη Μάκρη, το Μεγανήσι, τους Οθωνούς, την τον Σκορπιό, την Σοφία, τις Στροφάδες, την Σωρό και άλλα.
- Χωρίζονται σε 4 νομούς. Δες τον παρακάτω χάρτη:

Τα γεωγραφικά διαμερίσματα, οι νομοί και οι πρωτεύουσές τους: πίνακες αναφοράς

Νησιά Ιονίου Πελάγους: 4 νομοί

<http://taniamanesi.blogspot.gr/>